MAATALOUS

Mökkiläiset toivoisivat kesälle lisää vuoroja. Meille taas on tärkeintä jatkuva toimintavarmuus. **MAIDONTUOTTAJAT ANDREAS JOHANSSON JA SONJA EK-JOHANSSON, PARAINEN**

Maatalouden tuottajahinta- ja tuotantovälineiden ostohintaindeksi

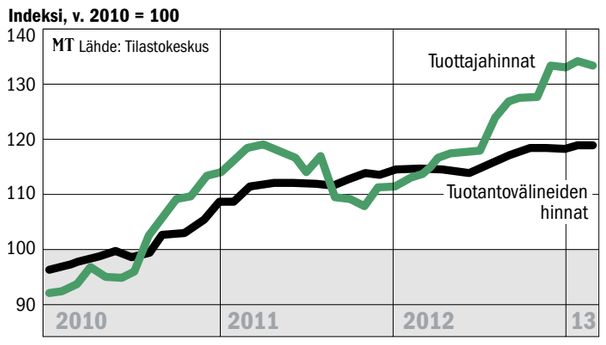

Maatalouden tuottajahinnat nousivat alkuvuodesta

Rehut, lannoitteet ja maanparannusaineet kallistuivat

Maatalouden tuottajahinnat nousivat 18,8 prosenttia ensimmäisellä vuosineljänneksellä vuotta aiempaan verrattuna, kerrotaan Tilastokeskuksesta. Samaan aikaan tuotantoon käytettävien tarvikkeet ja palvelut kallistuivat 4,6 prosenttia.

Lopullisten hintatietojen perusteella maatalouden tuottajahinnat nousivat viime vuonna 5,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Nousu johtui lähinnä viljan, maidon ja lihan kallistumisesta.

Alkuvuoden tuottajahintojen nousuun vaikutti etenkin perunan, viljan, lihan ja eläintuotteiden kallistuminen.

Vilja ja muut kasvituotteet kallistuivat runsas 30 prosenttia.

Eläinten ja eläintuotteiden hinnat nousivat puolestaan 12 prosenttia. Eniten kallistuivat sian- ja naudanliha. Myös turkisten hinnat kipusivat ylöspäin.

Ilman turkistuotantoa tuottajahinnat nousivat noin 17 prosenttia.

Maataloudessa tuotantoon käytettävien tarvikkeiden ja palveluiden hinnat nousivat tammi–maaliskuussa noin 6 prosenttia. Rehut kallistuivat 16 ja lannoitteet runsaat 12 prosenttia viime vuoteen verrattuna.

Investointeihin käytettävien tavaroiden ja palvelujen hinnat nousivat vajaan prosentin lähinnä kuljetuskaluston ja maatalousrakennusten kallistumisen seurauksena.

MAIJA ALA-SIURUA

JAANA KANKAANPÄÄ

Maitoa tuottavien Sonja Ek-Johanssonin, Andreas Johanssonin ja Kalle-pojan sekä Andreaksen isä Åke Johanssonin lisäksi Heisalassa on 11 muuta vakituista asukasta.

Yhteysalus käy Heisalassa kuudesti päivässä. Liikenne alkoi vuonna 1987. Ennen sitä maito kuljetettiin veneessä siirtotankeilla, jotka maitoauto imi vastarannalla tyhjiksi.

Kaksivuotias Kalle ei ole vielä ollut päivähoidossa, sillä kuljettaminen hoitoon mantereelle veisi liian kauan aikaa.

Mökkiläinen ilmestyy 31.5.

Yhteysaluksen aikataulu rytmittää elämää saaressa

Santalahden tilalla rehuntekoon lähdetään lautalla, posti jaetaan omin voimin ja lehmilläkin on hiekkaranta.

PARAINEN (MT)
Laulun sanoin saaressa on aina sunnuntai. Maitotilalla arki on kuitenkin arkea silloinkin, ja ympäröivä meri antaa elämään oman lisämausteensa.

”Päästette meille esimerkiksi 8.15 tai 11.45”, maidontuottaja **Andreas Johansson** ilmoittaa, kun tiedustelen vierailua tilalle.

”Aikataulu varmistuu vielä lähempänä”, hän lisää.

Kyse ei ole miehen pikkutarkkuudesta, vaan Paraisten Heisalan saareen kulkevan yhteisaluksen aikataulusta.

Epävarmuus johtuu siitä, että vierailu osuu kevääseen, mahdolliseen kelirikkoaikaan. Silloin voi olla, että saareen ei pääse veneellä eikä jäätä pitkin.

Tänä vuonna jäät kuitenkin sulivat nopeasti, joten lautta kulki aikataulussa melkein koko ajan. Pahimmillaan kelirikkoa voi kestää kuukauden.

Sorkkakylpyjä hiekkarannalla

Noin 600 hehtaarin Heisalassa on 15 vakituista asukasta. Johanssonien kolmehenkinen perhe ja naapurissa asuvat Andreaksen vanhemmat muodostavat väestöstä kolmanneksen.

Vakituisesti mantereen puolella työssä käyviä asukkaita on yksi. Lisäksi Johanssonien naapurissa käy mantereella asuva työntekijä.

Johanssonit työllistää 60 lehmän lypsykarja.

Sen pito saaressa sujuu pääasiassa siinä missä muuallakin. Mitä nyt lehmillä on oma hiekkaranta.

”Siinä pysyvät sorkat hyvässä kunnossa”, isäntä kertoo. ”Ja on meillä tuolla sauna, jonka rantaan lehmät eivät pääse.”

Yhteysaluksella rehun tekoon

Saaressa maidon tuottamisen erityispiirteet liittyvät lähinnä kulkuyhteyksiin.

Andreas tekee rehua kaikkiaan neljällä saarella ja lisäksi mantereella. Matkat kaluston kanssa taittuvat yhteysaluksella.

Kauppareissu vaatii aina yhteysaluksen ja pari tuntia aikaa. Johanssonit käyvät Paraisilla asioilla suunnilleen kerran viikossa.

Samalla aluksella saareen tulevat myös rehu- ja teurasautot sekä maitoauto, joka käy joka toinen päivä.

Reitti on toiminut varmasti, mutta tänä keväänä yksi maitoauton käynti jäi väliin, koska saaren laituri sortui. Tällaisen ja sään aiheuttaminen ongelmien varalta Johanssoneilla on maitohuoneessa lisätankki.

”Selvisimme tauon ilman suurempia ongelmia.”

Kuten kaikki, myös posti tulee lautalla. Itella huolehtii kuljetuksen rantaan, mutta postin jako on Johanssonien vastuulla.

Aikataulut vaativat suunnitelmallisuutta

Saaressa on elettävä tiiviisti yhteysaluksen aikataulujen mukaan.

Kauppareissu Paraisten keskustaan mantereen puolelle vie aina vähintään pari tuntia, vaikka matka ei ole pitkä: pari meripeninkulmaa ja reilut kymmenen kilometriä. Yksi meripeninkulma on 1852 metriä, eli saari sijaitsee runsaan kolmen kilometrin päässä mantereesta.

”Kaupassa käydään noin kerran viikossa”, **Sonja Ek-Johansson** sanoo.

Viimeinen vuoro mantereelta Heisalaan tulee illalla jo ennen puolta seitsemää, joten iltamenot vaativat usein järjestelyjä.

Kesällä matka taittuu nopeasti omalla veneellä.

Talvella liikkumiseen käytetään välillä naapurin ilmatyynyalusta tai omaa mönkijää, jolla mantereelle pääsee ajamalla ensin naapurisaareen Sorpoon.

Vakituisten asukkaiden ja mökkiläisten ajatukset kulkuyhteyksistä eivät aina kohtaa.

”Mökkiläiset toivoisivat kesälle lisää vuoroja. Meille taas on tärkeintä jatkuva toimintavarmuus.”

Traktorilla virtaa puhelinkeskukseen

Sähkö- ja puhelinkatkoihin on saaressa varauduttava hyvin.

”Kun yhteydet katkeavat, täällä voi tulla aika orpo olo”, isäntä myöntää.

Toissavuotisen Tapani-myrskyn yhteydessä saari oli ilman sähköä kolme päivää. Navettaan ja muualle saatiin silloin tarvittava virta traktorin pyörittämällä aggregaatilla.

Traktorin avulla saatiin ladattua virtaa myös puhelinkeskukseen, jotta yhteys saaren ulkopuolelle saatiin toimimaan.

”Täällä on vielä paljon lankapuhelimia, varmuuden vuoksi”, Sonja kertoo.

Nettiyhteys toimii hyvin paikallisen puhelinyhtiön ansiosta. Myös eläinlääkäri ja ambulanssi on aina tarvittaessa saatu paikalle.

Matkailua tilan laajennukseen sijaan

Saariympäristö asettaa rajat maatalouden laajentamiselle. Siirtymiset rehukaluston kanssa vievät paljon työaikaa, eikä tilaa ole Johanssonien mukaan järkevä enää juuri laajentaa.

”Täällä täytyy erikoistua.”

Lähiaikojen projektina onkin matkailun aloittaminen saaren vanhassa koulurakennuksessa, jonka pariskunta osti viime vuonna.

”Täällä voisi viettää rauhallista lomaa ja osallistua halutessaan vaikka joihinkin maitotilan töihin”, Sonja suunnittelee.

TERHI TORIKKA

TILA

Santalahti Heisalassa

Santalahden tila sijaitsee Heisalan saarella Paraisilla.
Yrittäjät Andreas Johansson ja Sonja Ek-Johansson. Poika Kalle, 2.
60 lehmän lypsykarja sekä muutama dexter-hieho kasvamassa emolehmiksi.
40 hehtaaria omaa peltoa, vuokramaita parikymmentä hehtaaria. Lisäksi 35 hehtaaria emännän kotitilalla.
Saaren pinta-ala on 600 hehtaaria, asukkaita 15.
Matkaa mantereelle kaksi meripeninkulmaa.
Pääasiallinen kulkuväline yhteysalus, liikennöitsijä Nordic Coast Line.
Alus liikennöi Heisalan ja Granvikin lauttarannan väliä kuusi kertaa päivässä ja kiertää pidemmän lenkin neljä kertaa päivässä. Reitillä on kuusi saarta, joista Heisala lähimpänä mannerta.

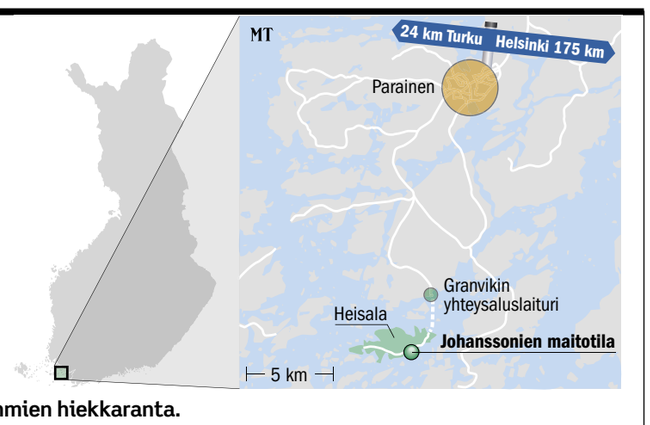

Tilan navetta sijaitsee lähellä merta. Vasemmalla siitä on lehmien hiekkaranta.

Etelä-Pohjanmaallakin vielä paikoin routaa

Etelä-Suomessa toukotyöt ovat täydessä vauhdissa, mutta Savossa sekä Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla kylvöt olivat alkuviikolla vielä varsin alkutekijöissään, Vilja-alan yhteistyöryhmä (VYR) raportoi.

Etelä-Pohjanmaalla ja sitä pohjoisempana on vielä paikoin ollut routaa, VYR:in asiantuntijatyöryhmä kertoo. Routa on hidastanut peltojen kuivumista.

Myös Savossa ja Satakunnassa pellot ovat olleet vielä yleisesti märkiä.

Kuivumista hidastaa monin paikoin syksyllä korjaamatta jäänyt kasvipeite sekä se, ettei syyskyntöjä päästy tekemään.

VYR seuraa kylvöjen etenemistä eri puolilla Suomea. Asiantuntijaraadilta kootaan tilannekatsaus, joka julkistetaan keskiviikkoisin. Raatiin kuuluu muun muassa keskusliikkeiden, viljakaupan ja tuottaja- ja neuvontajärjestöjen edustajia.

Pisimmällä työt ovat Uudellamaalla, missä kylvöistä oli raadin arvion mukaan saatu alkuviikolla tehtyä yli puolet.

Hyvin on edistytty myös Kymenlaaksossa, Hämeessä ja Varsinais-Suomessa.

Raatilaisten vastauksista selviää, että helatorstain seutuville sattuneet sateet keskeyttivät peltotyöt useammaksi päiväksi muun muassa Hämeessä, Satakunnassa, Keski-Suomessa ja Savossa. Myös muualla Suomessa saatiin viime viikon lopulla paikallisia sadekuuroja.

SATU LEHTONEN

Viljelijä hävisi kiistan Monsantolle

Monsanto voitti maanantaina USA:n korkeimmassa oikeudessa patenttikiistan, joka koski geenimuunnettujen soijansiementen sadon käyttämistä tilasiemenenä.

Indianalainen **Vernon Bowman** oli ostanut uuden sadon soijaa paikallisesta viljavarastosta ja kylvänyt sitä siemeneksi. Hänen mielestään Monsanton patentti koski vain siemenen ensikäyttöä. Monsanto ja korkein oikeus olivat eri mieltä.

Päätös voi vaikuttaa myös muihin patentteihin, jotka koskevat uusiutuvia tuotteita.

HEIKKI VUORELA